

HUR BLIR DET I FRAMTIDEN?

LEKTION 7

Hur blir det i framtiden?

Elevbok sid. 16-17

Tid: Enkel/Dubbellektion

Ämne: HK, NO, SO

Förbered: Skriv ut LH sid. 24

LÄSA

”Hur blir det i framtiden?”, ”Vem har sagt att man inte kan påverka?”

Elevbok sid. 16-17

UPPGIFT

”Har du en idé om förändring?”

Elevbok sid. 17

FÖRDJUPNING

Debattövning.

LH sid. 24

LEKTION 8

Elevbok sid. 18

Tid: Dubbellektion

Ämne: SO NO MA TRÄ

Förbered: Skriv ut LH sid. 25

LÄSA

”Dags att börja tänka på klimatförändringarna”

LH sid. 25

DISKUTERA

- Tror du att Sverige kan drabbas av klimatförändringar?
- Vad skulle krävas för att svenskar skulle ändra sina vanor?
- Hur mycket tror du att en människa *kan* förändras?
- Har du lyckats ändra en vana?
- Tror du att människan alltid har ett val?
- Kan du ge exempel på när fantasin är starkare än viljan? (*Ex. mental träning för idrottsmän att prestera bättre*)

LÄSA

”Orsak och konsekvens”

Elevbok sid. 18

UPPGIFT

Gör en orsak- och konsekvenskedja om valfritt dilemma. T ex om mobbing, dåliga matvanor, att skolka mycket.

Gör också positiva kedjor!

T ex om att planera bättre för morgondagen, gå och lägga sig tidigare, gå/cykla till skolan.

UPPGIFT

”Om du var tvungen att bli självförsörjande?”

Eleverna arbetar med ett framtidsscenario.

Övningen kan göras enkel, med fråga-svar,

eller avancerad med små modeller eller planscher.

LH sid. 26-27

LÄSA

”Till sist”

Elevbok sid. 19

Debattövning

Dela upp klassen i tre grupper. Grupp 1 ska debattera för att bara sälja ekologisk mat, grupp 2 debatterar mot och grupp 3 agerar jury.

1. Eleverna ska inte veta vilken grupp de hamnar i. Under en kvart ska de därför göra anteckningar både för och emot ett framtidsscenario. Det kan exempelvis handla om att myndigheterna bara tillåter försäljning av ekologiska och närodlade varor eller att alla måste börja odla sin egen sallad/frukt.

Exempel:

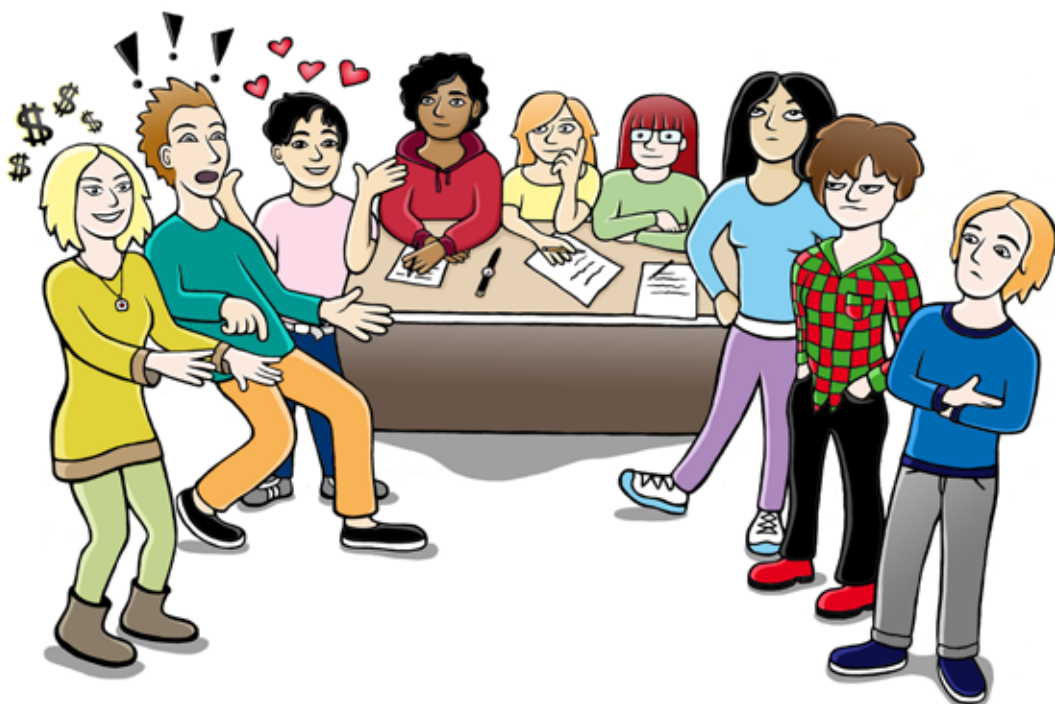
FÖR

- Om vi förgiftar jorden med kemikalier, kan vi i framtiden inte odla mat någonstans alls
- Konserveringsmedel och kemikalier gör oss sjuka
- Det är onödigt att flyga mat till andra sidan av jorden när vi kan odla själva!

EMOT

- Ekologisk och närodlad mat är mycket dyrare, alla har inte råd att köpa det
- I så fall kommer vi i kalla Sverige att ha mycket mindre mat och frukt att välja mellan
- Politiker ska väl inte bestämma vad vi ska äta?!

2. Varje grupp får 5 minuter för att bestämma vem som ska säga vad. Alla bör delta.
3. Juryn ska anteckna hur väl grupperna sköter sig. Varje gång en jurymedlem anser att en talare säger något bra, drar han/hon ett streck i en ruta (Exempel: framför/försvaret sina argument bra, respekt-erar motståndarna, håller sig till sakliga kommentarer).
4. Grupperna framför sina ståndpunkter under 5 minuter, och för öppen debatt under 15/20 minuter.
5. Grupperna sammanfattar sina åsikter under 1 minut.
6. Grupperna lämnar klassen. Juryn samlas, går igenom sina anteckningar och utser en vinnare. Klassen samlas, juryn utlyser vinnaren och läser upp en motivering.

Dags att börja tänka på klimatförändringarna

Vi har nog alla gjort saker som inte är bra för oss. Vem har inte tryckt i sig hela Alladinasken på juldagen, trots att man vet att man kommer att må dåligt efteråt? Det är lite samma sak med klimatförändringarna. De flesta av oss vet om klimatförändringarna. Vi vet att det inte är bra och vi är oroad, ändå fortsätter vi att göra saker som orsakar stor miljöförstoring. Varför gör vi det?

1: Det händer inte här

Det är svårt att ta klimatförändringarna på allvar när man inte upplever konsekvenserna direkt i sin vardag. För oss i Sverige känns översvämningarna i Bangladesh och torkan i Afrika väldigt avlägsna, ”det drabbar inte mig”.

2: Långsamma förändringar är svåra att se

Vi har svårt att uppfatta gradvisa förändringar eftersom vi vänjer oss fort. Klimatförändringarna ruskar kanske inte om våra hus i extrema jordbävningar eller dränker oss i tsunamin, det handlar istället om små förändringar under en lång tid. Så länge världen ser ut ungefär som vanligt när vi tittar ut genom fönstret, blir vi inte särskilt oroad.

3: När en vill ha mer, vill andra också

I en perfekt värld delar vi människors på naturens råvaror och ser till att alla människor får mat att äta, och inget land tömmer haven på fiskar eller hugger ned all regnskog. Mänskligheten består dock av individer, och enstaka personer kan bli giriga och vilja ha mer än andra. Och när en person, ett företag eller ett land börjar roffa åt sig mer av exempelvis naturens råvaror, reagerar andra med att tänka ”i så fall ska jag också ha mer!”.

4: Ett problem i taget

Vi kanske går omkring och oroar oss för smältande isberg och stigande hav, när en ny hotbild plötsligt dyker upp, som att tvättmaskinen går sönder. Då tränger vi automatiskt undan våra ”gamla problem” – även om de inte försvunnit någonstans - och fokuserar på de nya istället.

5: Framtiden känns avlägsen

Vi är i grund och botten njutningsmänniskor som hellre äter en kaka nu än väntar på tio kakor om tio dagar. Ett annalkande snöoväder oroar mer än en eventuell översvämning om 50 år.

Vi har alltid ett val!

Precis som med Alladinasken och de sena nätterna, så har vi alltid möjligheten att göra bättre val. Låt dig inspireras av någon som gjort det. Kanske en klasskamrat som börjat läsa till proven och lyckats höja sina betyg, eller en vuxen som börjat cykla till jobbet. Om en kan, så kan du också. Och jag. Och vi alla. Det enda som krävs är att vi försöker tills vi lyckas.

Fantasin är starkare än du tror

En brittisk författare och hypnotisör, Paul McKenna, har hjälpt tusentals människor att komma över fobier och rädslor. Något han ofta påpekar, är att vår fantasi alltid är starkare än vår vilja. Många framgångsrika idrottsmän använder sig av visualisering för att bli snabbare och starkare. De ser det för sin inre syn, fantiserar om det de vill ska hända tills det känns naturligt. Kanske är det vad som krävs, lite fantasi och en mängd nya idéer, för att vi ska klara av att ändra kurs mot en grönare planet?

OM DU ÄR TVUNGEN ATT BLI SJÄLVFÖRSÖRJANDE..?

En miljard människor befinner sig idag på flykt undan naturkatastrofer. Vi kallar dem för klimatflyktingar.

Varje gång du läser om en översvämning, jordbävning, extrem torka eller någon annan naturkatastrof, blir det du nu kommer att utföra som ett skolprojekt, verklighet för miljoner människor.

Ditt framtidsscenario:

Tänk dig att du måste lämna ditt land på grund av en enorm naturkatastrof. Du och din familj (du och dina klasskamrater) måste snabbt samla med er det ni behöver för att börja ett nytt, självförsörjande liv någon annanstans. Du har inte mycket tid, du måste agera nu!

Delmomenten

- 1. Vart ska ni fly?** Välj mellan skogen, landet eller en övergiven stadsdel. Klimatet är samma som i Sverige.
- 2. Vilka växter och djur behöver ni för att bygga upp ett nytt liv?** Vilka näringsämnen behöver ni?
- 3. Vad behöver det ni ska odla i form av jord, vatten, sol, näring, skydd?**
- 4. Vad ska era djur äta?**
- 5. Hur lång tid tar det för grönsakerna, frukten och spannmålen att växa?**
- 6. Vad ska ni leva av under första tiden?**
- 7. Var ska ni sova? Hur ska ni hålla er varma?**
- 8. Beskriv månad för månad hur ert liv ser ut, vad ni äter, vad ni arbetar med, etc.**
- 9. Använd material från naturen för att bygga en miniatyrmodell av ert nya hem.**
- 10. Plantera växterna som nu ska ha börjat växa, i er lilla by, och presentera resultatet!**

Hur skulle du försöka påverka världen?

Människor i Belize samlades den 13:e november 2010 på en av de små öarna utanför kusten. Tanken var att bilda orden ”The End”, som ett kraftfullt meddelande till världens ledare. Bilden skickades gratis till bildbyråer som förser världens tidningar med fotografier. Kort därefter publicerades bilden i tidningar och på sajter runtom i världen. I Sverige publicerades bilden den 30 november 2010 i en artikel i Svenska Dagbladet. Artikeln hade rubriken ”Därför blundar du för klimathotet”.

Bilden förändrade inte mänskligheten och stoppade inte klimatförändringarna, men den fick folk runtom i världen att stanna upp, titta på bilden och tänka på miljön en stund. Och allting börjar med en tanke.

Man behöver inte en paradisiök ö för att påverka omvärlden. Det enda som är viktigt, är att man gör något. Då tar man ett steg framåt, mot lösningen. Åt vilket håll skulle du vilja ta ett steg?

Om allt vore möjligt, vad skulle du göra för att få din skola, din stad eller din familj att stanna upp och göra något bra för miljön? Tänk inte efter, börja bara skriva!

